

**POLITECHNIKA
BYDGOSKA**

Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Karta przedmiotu Podstawy żywienia człowieka

1. Informacje podstawowe

Kierunek studiów zielarstwo i fitoterapia Jednostka zarządzająca kierunkiem studiów Wydział Rolnictwa i Biotechnologii Poziom studiów pierwszego stopnia (inż.) Profil studiów Profil ogólnoakademicki Forma studiów studia stacjonarne		Cykl kształcenia (nabór) 2025/26 Kod przedmiotu 04ZIFS.PI2E.1775.25 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty/bloki obieralne	
Wymagania wstępne	brak wymagań		
Przedmioty wprowadzające	brak przedmiotów wprowadzających		
Koordynator	Ewa Żary-Sikorska		
Okres Semestr 2	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 15 Ćwiczenia laboratoryjne: 15		Liczba punktów ECTS 2.0

2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK

Kod	Opis efektów uczenia się	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się	Odniesienie do charakterystyk PRK
Wiedza:			
W1	Zna podstawy prawidłowego żywienia człowieka z uwzględnieniem składników pokarmowych istotnych dla prawidłowego funkcjonowania organizmu	ZIF_O1_K_W01, ZIF_O1_K_W07	P6S_WG, P6S_WG_inż, P6S_WG
W2	Zna normy żywienia	ZIF_O1_K_W07	P6S_WG
Umiejętności:			
U1	Potrafi określić stan odżywienia i scharakteryzować sposób żywienia przykładowej osoby.	ZIF_O1_K_U01, ZIF_O1_K_U03	P6S_UW_inż, P6S_UW, P6S_UW
U2	Potrafi ocenić i skorygować jadłospis eliminując złe nawyki żywieniowe i błędy w sposobie żywienia (podstawy doradztwa żywieniowego).	ZIF_O1_K_U01, ZIF_O1_K_U03	P6S_UW_inż, P6S_UW, P6S_UW
Kompetencje społeczne:			
K1	Rozumie zależność pomiędzy jakością żywienia a stanem zdrowia i jakością życia	ZIF_O1_K_K01	P6S_KK P6S_KR
K2	Rola i znaczenie edukacji w zakresie dieto-prewencji są dla niego w pełni zrozumiałe	ZIF_O1_K_K03	P6S_KK

3. Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Formy zajęć	Efekty uczenia się dla przedmiotu
1.	Pojęcie normy żywienia i wyżywienia; rodzaje norm, interpretacja i źródła norm. Siatki centylowe. Zasady żywienia podstawowego z uwzględnieniem wytycznych dla wybranych specyficznych grup ludności (dzieci przedszkolne, seniorzy, ciężarne). Bilans energii - podstawa i całkowita przemiana materii; Rola podstawowych składników odżywczych w ustroju człowieka, ich zapotrzebowanie dla organizmu i dostarczanie w żywności oraz skutki ich niedoboru i nadmiaru. Gospodarka wodna organizmu - równowaga kwasowo-zasadowa, bilans wody w organizmie, skutki niedoboru i nadmiaru wody, równowaga kwasowo-zasadowa (kwasica, zasadowica, produkty kwasowo- i zasadotwórcze).	Wykład	W1, W2, K1, K2
2.	Praca z normami żywienia człowieka obowiązującymi w Polsce oraz siatkami centylowymi. Ocena stanu odżywienia - metody oceny stanu odżywienia, film instruktażowy o przeprowadzeniu pomiarów antropometrycznych, obliczanie wskaźnika BMI, wskaźnika Rohrera, obliczanie należnej masy ciała wg Puttana. Przeprowadzenie wywiadu żywieniowego wraz ze spisem dobowego spożycia (w oparciu o film instruktażowy IZZ Warszawa). Opracowanie dobowego żywienia (analiza spożycia makroskładników i wybranych mikroskładników) w oparciu o normy żywienia z wykorzystaniem oprogramowania komputerowego oraz źródeł internetowych.	Ćwiczenia laboratoryjne	U1, U2, K1, K2

4. Metody prowadzenia zajęć, weryfikacji efektów uczenia się i warunki zaliczenia

Forma zajęć		
Wykład	Metody prowadzenia zajęć:	
	Wykład, Case study	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Test	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	uzyskanie co najmniej 51% punktów z testu	
Ćwiczenia laboratoryjne	Metody prowadzenia zajęć:	
	Ćwiczenia laboratoryjne, Case study	
	Metody (sposoby) weryfikacji:	Udział:
	Sprawozdanie	100%
	Warunki zaliczenia przedmiotu:	
	uzyskanie co najmniej 51% punktów ze sprawozdania	

Efekt uczenia się dla przedmiotu	Metody (sposoby) weryfikacji	
	Test	Sprawozdanie
W1	x	
W2	x	
U1		x
U2		x
K1	x	x
K2	x	x

5. Literatura

Literatura podstawowa

1. Gawęcki, J., Mossor-Pietraszewska, T., 2008. Kompendium wiedzy o żywności, żywieniu i zdrowiu, PWN
2. Gawęcki, J. & Hryniewiecki, L., 2006, Żywnienie człowieka. Podstawy nauki o żywieniu. PWN
3. Bujko, J., 2008, Podstawy dietetyki. Wyd.SGGW

Literatura uzupełniająca

1. Keller J.S., 2000.Podstawy fizjologii żywienia człowieka. SGGW.

6. Nakład pracy studenta - bilans godzin i punktów ECTS

Aktywność studenta		Obciążenie studenta Liczba godzin
Zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	Wykład	15
	Ćwiczenia laboratoryjne	15
Praca własna studenta	Przygotowanie raportu	15
	Przygotowanie do zaliczenia	10
	Konsultacje	5
Łączny nakład pracy studenta		60
Liczba punktów ECTS		2

* Godzina (dydaktyczna) oznacza 45 minut